

Jäätmeseaduse ja pakendiseaduse muutmise seadus

§ 1. Jäätmeseaduse muutmine

Jäätmeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) Seaduse tekstis asendatakse tekstiosa „valdkonna arengukava“ tekstiosaga „valdkonna tegevuskava“ vastavas käändes;

2) paragrahvi 1 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolev seadus sätestab jäätmehoolduse korralduse, nõuded jäätmete tekke ning jäätmetest tuleneva tervise- ja keskkonnaohu vältimiseks, sealhulgas meetmed loodusvarade kasutamise tõhususe suurendamiseks ja sellise kasutamise ebasoodsa mõju piiramiseks ning eelkõige selliste jäätmete prügilas ladestamise järk-järguliseks vähendamiseks, mis sobivad ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks ning riikliku ja haldusjärelevalve teostamise alused ja ulatuse ning vastutuse käesoleva seaduse rikkumise eest.“;

3) paragrahvi 1 lõiget 2 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) ained, mis on ette nähtud kasutamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 767/2009 sööda turuleviimise ja kasutamise kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1831/2003 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 79/373/EMÜ, 82/471/EMÜ, 83/228/EMÜ, 93/74/EMÜ, 93/113/EÜ ja 96/25/EÜ, komisjoni direktiiv 80/511/EMÜ ning komisjoni otsus 2004/217/EÜ (ELT L 229, 1.9.2009, lk 1-28), artikli 3 lõike 2 punktis g määratletud söödamaterjalina ning mis ei koosne loomsetest kõrvalsaadustest ega sisalda neid.“;

4) paragrahvi 1 lõigetes 3² ja 3⁴ asendatakse sõna „ladestatakse“ sõnaga „ladustatakse“;

5) paragrahvi 1 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesolevas seaduses sätestatule kohaldatakse ka toote nõuetele vastavuse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.“;

6) paragrahvi 2¹ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Jäätmed lakkavad olemast jäätmed, kui need on läbinud ringlussevõtu või muu taaskasutamistoimingu ning vastavad korraga järgmistele tingimustele:

1) asja hakatakse kasutama tavapäraselt teatud kindlal eesmärgil;

2) asjal on turg või asja järele on nõudlus;

3) asi vastab konkreetseks otstarbeks ettenähtud tehnilistele nõuetele, õigusnormidele ja tootestandarditele;

4) asja kasutamine ei avalda negatiivset mõju keskkonnale ega inimese tervisele;

5) Euroopa Komisjon on vastu võtnud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2008/98/EÜ (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/851, 30. mai 2018, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid (ELT L 150, 14.6.2018, lk 109-140), artikli 6 lõike 2 alusel käesoleva lõike punktide 1-4 ühetaoliseks kohaldamiseks rakendusakti teatava jäätmeliigi lakkamise kriteeriumite kohta või sellise rakendusakti puudumisel on kehtestatud käesoleva paragrahvi

lõike 2 alusel kriteeriumid või nende puudumisel kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud erandit.

(2) Kui puudub käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud Euroopa Komisjoni rakendusakt, võib valdkonna eest vastutav minister käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 sätestatud tingimuste ühetaoliseks kohaldamiseks kehtestada määrusega kriteeriumid teatava jäätmeliigi jäätteks oleku lakkamise kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kriteeriumide kehtestamisel võetakse arvesse asja võimalikku negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele ning kriteeriumid hõlmavad:

- 1) taaskasutamiseks lubatud jäätmematerjale;
- 2) lubatud töötlemisprotsesse ja -tehnikat;
- 3) kvaliteedinõudeid nende materjalide kohta, mis on taaskasutamistoimingu tulemusena lakanud olemast jäätmed kehtivate tootestandardite kohaselt, sealhulgas vajaduse korral saasteainete sisalduse piirväärtusi;
- 4) nõudeid käitlemissüsteemile jäätmete lakkamise kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks, sealhulgas nõudeid kvaliteedikontrollile ja enesekontrollile ning akrediteerimisele, kui see on asjakohane;
- 5) nõuetele vastavuse kinnituse nõuet.

(3¹) Kui puudub käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 nimetatud Euroopa Komisjoni rakendusakt või käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel ei ole kriteeriume kehtestatud, võib Keskkonnaamet jäätmeloa või keskkonnakompleksloa (edaspidi *kompleksluba*) andmise menetluse käigus üksikjuhtumi põhjal otsustada, kas jäätmeloa või kompleksloa taotluses märgitud jäätmed on lakanud olemast jäätmed käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 sätestatud tingimuste kohaselt, võttes vajaduse korral arvesse käesoleva paragrahvi lõike 3 nõudeid.

(4) Taaskasutamistoiming, mille järel jäätmed on lakanud olemast jäätmed, peab olema määratud taaskasutamistoimingu teinud ettevõtja keskkonnakaitseloo.

(5) Keskkonnakaitseluba käesoleva seaduse tähenduses on jäätmeluba, kompleksluba ja jäätmekäitleja registreering.

(6) Asi, mis on lakanud olemast jääde, peab enne esimest kasutamist või käesoleva seaduse § 23 lõike 1⁸ kohaselt turule laskmist vastama asjakohastes kemikaale ja tooteid reguleerivates õigusaktides sätestatud nõuetele.

(7) Enne kui asjale, mis on lakanud olemast jääde, hakatakse kohaldama kemikaale ja tooteid reguleerivaid õigusakte, peavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimused olema täidetud.“;

7) paragrahvi 2² lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„Asja, mis on saadud sellise tootmisprotsessi tulemusena, mille esmane eesmärk ei olnud selle asja tootmine, ei peeta jäätmeteks, vaid kõrvalsaaduseks, kui on täidetud korruga järgmised tingimused:“;

8) paragrahvi 2² lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2) Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ artikli 5 lõike 2 alusel ei ole kehtestatud üksikasjalikke kriteeriume seoses tootmisprotsessis tekkinud teatava asja määratlemisega kõrvalsaadusena, mis tagavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimuste ühetaolise kohaldamise, võib valdkonna eest vastutav minister kehtestada

määrusega kriteeriumid käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimuste täpsustamiseks teatavate asjade kõrvalsaadusena määratlemise kohta.“;

9) paragrahvi 5¹ punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kodumajapidamises, büroos, jaemüügikohas, hulgimüügiettevõttes ja tootlustusasutuses tekkinud toidu- ja köögijäätmed;“;

10) seadust täiendatakse §-ga 5² järgmises sõnastuses:

„§ 5². Toidujäätmed

Toidujäätmed on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1-24), artiklis 2 määratletud toit, mis on muutunud jäätmeteks.“;

11) paragrahvi 7 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Olmejäätmed on:

1) kodumajapidamistest kogutud segajäätmed ja liigiti kogutud jäätmed, sealhulgas paber ja kartong, klaas, metallid, plast, biojäätmed, puit, tekstiil, pakendid, elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed, patareid ja akud ning suuremõtmelised jäätmed, sealhulgas madratsid ja mööbel;

2) muudest allikatest kogutud segajäätmed ja liigiti kogutud jäätmed, mis on oma koostise ja omaduste poolest kodumajapidamisjäätmetele sarnased.

(2) Olmejäätmete hulka ei kuulu tootmis-, põllumajandus-, metsandus-, kalandus-, septiku- ega kanalisatsioonivõrgu ja reovee töötlemise jäätmed, romusõidukid ega ehitus- ja lammutusjäätmed.“;

12) seadust täiendatakse §-ga 7² järgmises sõnastuses:

„§ 7². Ehitus- ja lammutusjäätmed

Ehitus- ja lammutusjäätmed on ehitus- ja lammutustööde käigus tekkinud jäätmed.“;

13) paragrahvi 11 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Jäätmehooldus on jäätmekäitlus, sealhulgas selleks vajaliku jäätmerajatiste taristu rajamine ja hooldus, järelevalve jäätmekäitluse üle ning jäätmekäitluskohtade rajamine ja hooldus, sealhulgas järelhooldus.“;

14) paragrahvi 13 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Jäätmekäitlus on jäätmete kogumine, vedamine, taaskasutamine (sealhulgas sortimine) ja kõrvaldamine, sealhulgas vahendamine või edasimüümine.“;

15) paragrahvi 14 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 14. Jäätmete kogumine, liigiti kogumine ja vedamine“;

16) paragrahvi 14 lõige 1² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1²) Jäätmeid kogutakse liigiti korduskasutuseks ettevalmistamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamistoimingute lihtsustamiseks või parandamiseks ning liigiti kogutud jäätmeid ei segata teiste jäätmete ega muude materjalidega, millel on erinevad omadused.“;

17) paragrahvi 15 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Jäätmete materjalina taaskasutusse võtmine on taaskasutamistoiming, mis hõlmab muu hulgas korduskasutuseks ettevalmistamist, ringlussevõttu ja tagasitäidet. Jäätmete materjalina taaskasutusse võtmiseks ei loeta jäätmete energiakasutust ja töötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena või muul viisil energia tootmiseks.“;

18) paragrahvi 15 lõikest 4 jäetakse välja tekstiosa „kaasa arvatud bioloogiline ringlussevõtt,“;

19) paragrahvi 15 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

20) paragrahvi 15 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Tagasitäide on taaskasutamistoiming, mille käigus kasutatakse kaevandatud ala korrastamiseks või maastikukujunduse eesmärgil selleks sobivaid tavajäätmeid. Tagasitäiteks kasutatavad tavajäätmed peavad asendama materjale, mis ei ole jäätmed, sobima käesolevas lõikes nimetatud eesmärkidel ning olema rangelt piiratud kogusega, mis on vajalik nimetatud eesmärkide saavutamiseks.“;

21) paragrahvi 16 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Jäätmete ettevalmistamine taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks on jäätmete mehaaniline, termiline, keemiline või bioloogiline mõjutamine, kaasa arvatud sortimine, pakendamine ja jäätmetest ainete või esemete eraldamine, mis muudab jäätmete omadusi eesmärgiga vähendada jäätmete kogust või ohtlikkust, hõlbustada nende käitlemist või kõrvaldamist või tõhustada nende taaskasutamist, sealhulgas korduskasutuseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu.“;

22) paragrahvi 16 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Jäätmete sortimine on tegevus, mille käigus eraldatakse jäätmetest need jäätmed, mis sobivad korduskasutuseks ettevalmistamiseks, ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks, ning ohtlikud jäätmed.“;

23) paragrahvi 21 lõike 2 sissejuhatavas lauseosas asendatakse tekstiosa „võimaluste piires“ tekstiosaga „võimalikult suures ulatuses“;

24) paragrahvi 21 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) rakendada säästvaid tootmis- ja tarbimismudeleid, sealhulgas kavandada, projekteerida, valmistada ja sisse vedada eeskätt selliseid tooteid, mis on korduskasutatavad, parandatavad, või võimalikult pika kasutusajaga ning mille kasutuselt kõrvaldamisel tekkivad jäätmed on taaskasutatavad võimalikult suurel määral;“;

25) paragrahvi 21 lõiget 2 täiendatakse punktidega 4–7 järgmises sõnastuses:

„4) vältida kriitilise tähtsusega tooraineid sisaldavate toodete jäätmeteks muutumist;

5) toodete parandamise ja korduskasutuse edendamiseks teha intellektuaalomandi õigusi piiramata kättesaadavaks toodete vajalikud varuosad, kasutusjuhendid, tehniline teave ja muud vahendid, seadmed ja tarkvara;

6) vähendada toidujäätmete teket ning eelistada toidu annetamist ja muul viisil ümberjaotamist inimestele tarbimiseks;

7) vältida mereprügi teket.“;

26) seadust täiendatakse paragrahviga 21¹ järgmises sõnastuses:

„§ 21¹. Toodetes sisalduvate ohtlike ainete kohta andmete esitamine

Ohtlike ainete sisalduse vähendamise soodustamiseks materjalides ja toodetes tuleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–850), artikli 3 lõikes 33 määratletud toote tarnijal esitada 5. jaanuarist 2021 Euroopa Kemikaaliameti andmebaasi nimetatud määruse artikli 33 punktis 1 nõutud teavet.“;

27) paragrahvi 23 lõike 4 punktis 2 asendatakse sõna „tasu“ sõnaga „teenustasu“;

28) paragrahvi 23 lõike 4 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „alusel“ tekstiosaga „ja selle valimise korra avalikustamise tootjate ühenduse veebilehel“;

29) paragrahvi 23 lõiget 4 täiendatakse punktidega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

„5) tootja poolt tootjate ühendusele lepinguga üle antud või tootjate ühendusega liitunud tootja kohustuste teenustasu hinna esitamise turule lastud probleemtootemassi tonni kohta tootjate ühenduse veebilehel;

6) probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamise korraldamise kolme aasta jooksul ja taaskasutuse sihtmäärade täitmise.“;

30) paragrahvi 23 lõige 4¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4¹) Tootjale teenustasu arvutamisel on arvesse võetud toote vastupidavust, parandatavust, korduskasutatavust ja ringlussevõetavust ning ohtlike ainete olemasolu, lähtudes seejuures toote olulusringil põhinevast käsitusviisist ja sellest kui palju on tootja toote valmistamisel arvestanud käesoleva seaduse § 21 lõigetes 1 ja 2 ning § 24 lõigetes 1 ja 3 sätestatud nõudeid.“;

31) seadust täiendatakse paragrahvidega 23¹ ja 23² järgmistes sõnastustes:

„§ 23¹. Tootja ja tootjate ühenduse enesekontrollisüsteem

(1) Tootja ja tootjate ühendus peab kohaldama enesekontrollisüsteemi, mis sisaldab sealhulgas vähemalt teavet käesoleva seaduse § 25¹ lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamise, § 23 lõikes 4¹ tootjale teenustasu arvutamise ning kogutud ja probleemtooteregistrile esitatud andmete kvaliteedi kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustustest on vabastatud isikud, kellel on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1221/2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1–45), sätestatud nõuetele vastav keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteem.

(3) Enesekontrollisüsteemi andmed tuleb dokumenteerida ja vajadusel ajakohastada vähemalt kord 12 kuu jooksul.

§ 23². Tootja ja tootjate ühenduse finantsjuhtimise ning probleemtooteregistrisse esitatavate andmete audiitorkontroll

(1) Tootja ja tootjate ühenduse finantsjuhtimise ning probleemtooteregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrolli (edaspidi *audiitorkontroll*) eesmärk on kontrollida:

- 1) käesoleva seaduse § 25¹ lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamise ja § 23 lõikes 4¹ tootjale teenustasu arvutamise nõuete täitmist;
- 2) probleemtooteregistrisse esitatud andmete õigsust.

(2) Tootja ja tootjate ühenduse finantsjuhtimise ning probleemtooteregistrisse esitatud andmeid kontrollib vandeaudiitor audiitortegevuse seaduse tähenduses vastavuses audiitortegevusele kehtestatud nõuetele käesoleva paragrahvi lõikes 1 märgitud ulatuses.

(3) Tootja, kes laseb probleemtooteid turule ja tootjate ühendus korraldavad probleemtooteregistrisse esitatavate andmete kontrollimise piiratud kindlustandva töövõtuna audiitortegevuse seaduse tähenduses.

(4) Keskkonnaagentuur koostab valimi tootjatest ja tootjate ühendustest, kelle hulgast valitakse juhusliku valikuga tootjad ja tootjate ühendused, kes peavad korraldama audiitorkontrolli.

(5) Valimi moodustamisel võetakse arvesse vähemalt tootja ja tootjate ühenduse:

- 1) käivet, sealhulgas võrreldakse eelmise kalendriaasta käivet eelnevate kalendriaastate käibega;
- 2) Eestis turule lastud iga probleemtoote kategooria massi, sealhulgas võrreldakse eelmisel kalendriaastal turule lastud iga probleemtoote kategooria massi eelnevate kalendriaastate massiga.

(6) Sõltumatu vandeaudiitori kindlustandva töövõtu aruanne esitatakse tootjate ühendusele ja probleemtooteregistrile.

32) seadust täiendatakse paragrahviga 25¹ järgmises sõnastuses:

„§ 25¹. Laiendatud tootjavastutuse põhimõte

(1) Tootja on kohustatud tagama tema turule lastud probleemtootest tekkivate jätmete käitlemise ning kandma sellest tulenevad kulud. Tootja võib valida, kas ta täidab kohustused individuaalselt, annab need kirjaliku lepinguga üle tootjate ühendusele või ühineb tootjate ühendusega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmiseks peab tootja ja tootjate ühendus omama igal ajal piisavalt rahalisi vahendeid.

(3) Tootja vastutab tema turule lastud probleemtoote eest seni, kuni probleemtootest tekkinud jätmed on nõuetekohaselt käideldud. Probleemtoote tootjale ei kohaldata käesoleva seaduse § 28 lõikes 4 sätestatud.

(4) Tootja või turustaja, kelle asukoht ei ole Eestis, kuid kes sõltumata müügiviisist laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eestis turule probleemtooteid, peab probleemtoote turule laskmiseks määrama Eestis asukohta omava füüsilisest või juriidilise isikust volitatud esindaja, kes täidab tema eest probleemtoote tootjale või turustajale käesoleva seadusega sätestatud kohustused.“;

(5) Probleemtootest tekkinud jätmeid taaskasutatav või kõrvaldav ettevõtja või vahendav ettevõtja peab esitama tootjale, tootjate ühendusele või taaskasutamist või kõrvaldamist vahendavale ettevõtjale taaskasutamistõendi. Taaskasutamistõendile märgitakse probleemtootest tekkinud jätmete üleandja, probleemtootest tekkinud jätmete liik, kood ja kogus ning taaskasutatud või kõrvaldatud probleemtootest tekkinud jätmete kogus,

taaskasutamise- või kõrvaldustoimingu kood ja riik, kus taaskasutamine või kõrvaldamine toimus.

(6) Rehvidest tekkinud jäätmete, kantavatest patareidest ja akudest tekkinud jäätmete ning kodumajapidamistes kasutatavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise korraldamiseks on nimetatud probleemtoote tootjad kohustatud sõlmima kirjaliku lepingu tootjate ühendusega teenuse osutamiseks või ühinema tootjate ühendusega.“;

33) paragrahvi 26 lõiked 1 ja 2 ning lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

34) paragrahvi 26 lõige 1¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Isikule, kes võtab jäätmevaldajalt vastu probleemtootest tekkinud jäätmed, kohaldatakse käesoleva seaduse § 25¹ sätteid ja käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud kohustusi.“;

35) paragrahvi 26 lõige 1⁶ tunnistatakse kehtetuks;

36) paragrahvi 26 lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud isik kannab jäätmetekitajalt vastuvõetud probleemtoodetest tekkinud jäätmete käitlemise kulud.“;

37) paragrahvi 26 lõike 11 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva seaduse § 25¹ lõigete 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigete 1¹, 3-5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 26¹ ja 26² sätteid ei kohaldata.“;

38) paragrahvi 26 lõike 11 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) elektri- ja elektroonikaseadmetele, mis on projekteeritud ja paigaldatud muud tüüpi seadme eriomase osana, millele ei kohaldata käesoleva seaduse § 25¹ ja käesoleva paragrahvi lõigete 1¹, 3-5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 26¹ ja 26² sätteid või mis ei ole käesoleva seaduse § 25 lõike 3 punkti 4 kohased elektri- ja elektroonikaseadmed ja mis toimivad üksnes kõnealuse muud tüüpi seadme osana;“;

39) paragrahvi 26 lõike 12 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatule ei kohaldata käesoleva seaduse § 25¹ ja käesoleva paragrahvi lõigete 1¹, 3-5 ja 8 ning käesoleva seaduse §-de 26¹ ja 26² sätteid.“;

40) paragrahvi 26¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Probleemtooteregister on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, mille eesmärk on andmete koondamine probleemtoodete tootjate ja tootjate ühenduste kohta, arvestuse pidamine turule lastud probleemtoodete, Eestis tekkinud probleemtoodetest tekkinud jäätmete taaskasutamise ja taaskasutamise sihtarvude saavutamise kohta jäätmeseadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ning järelevalve tegemiseks ning registrisse kantud andmete alusel Euroopa Komisjonile jäätmealase teabe esitamine.“;

41) paragrahvi 26¹ lõige 1² tunnistatakse kehtetuks;

42) paragrahvi 26¹ lõige 3¹ tunnistatakse kehtetuks;

43) paragrahvi 28 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Jäätmeid võib ladustada enne taaskasutamist kuni kolm aastat ja enne kõrvaldamist üks aasta.“;

44) paragrahvi 28¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 28¹. Jäätmete põletamise keeld

(1) Laeval on jäätmete põletamine keelatud.

(2) Käesoleva seaduse § 31 lõigete 3 ja 4 kohaselt korduskasutuseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks liigiti kogutud jäätmete, välja arvatud jäätmete, mis tekivad liigiti kogutud jäätmete töötlemisel ning mille puhul on põletamine käesoleva seaduse § 22¹ lõike 1 kohaselt keskkonna jaoks parim lahendus, põletamine on keelatud.“;

45) paragrahvi 29 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Jäätmehoolduses tuleb tekkinud jäätmetest eemaldada ohtlikud ained ja esemed, et hõlbustada nende taaskasutamist ja töötlemist, kui see annab käesoleva seaduse § 22¹ lõike 1 kohaselt parima keskkonnavalase tulemuse.“;

46) paragrahvi 29 lõike 4 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavatele jäätmetele;“;

47) paragrahvi 29 lõike 4 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) ehitus- ja lammutusjäätmetele;“;

48) paragrahvi 29 lõiked 4¹ ja 4² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4¹) Püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavate jäätmete käitlemisel võetakse muu hulgas arvesse jäätmekäitlust reguleerivaid sätteid, mis sisalduvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (ELT L 169, 25.06.2019, lk 45–77).

(4²) Elavhõbedat sisaldavate jäätmete käitlemisel juhindutakse muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 2017/852 elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008 (ELT L 137, 24.05.2017, lk 1–21).“;

49) seadust täiendatakse §-ga 29¹ järgmises sõnastuses:

„§ 29¹ Materjalide eemaldamine ehitiste lammutamisel

Ehitise lammutamisel tuleb võimalikult suures ulatuses liigiti koguda ohtlikke aineid sisaldavad materjalid ning korduskasutuseks või ringlussevõtuks sobilikud materjalid.“;

50) paragrahvi 30 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Jäätmed, mida ei ole võimalik käesoleva seaduse nõuete kohaselt taaskasutada, tuleb kõrvaldada tervise- ja keskkonnaohutuse nõudeid järgides.“;

51) paragrahvi 31 pealkiri ning lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 31. Jäätmete liigiti kogumise korraldamise alused

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab ja tagab oma haldusterritooriumil jäätmete liigiti kogumist, et võimaldada nende korduskasutuseks ettevalmistamist, ringlussevõttu või muud taaskasutamist võimalikult suures ulatuses.“;

52) paragrahvi 31 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud korraldus peab kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil tagama käesoleva seaduse § 136³ lõigetes 1 ja 2 nimetatud olmejäätmete taaskasutamise sihtarvude täitmist.“;

53) paragrahvi 31 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

54) paragrahvi 31 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksus peab korraldama vähemalt paberi-, papi-, metalli-, plasti- ning klaasijäätmete liigiti kogumise ning hiljemalt 1. jaanuarist 2025 kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete ja tekstiili liigiti kogumise.“;

55) paragrahvi 31 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Kohaliku omavalitsuse üksus peab korraldama biojäätmete liigiti kogumise tekkekohalt, kui neid ei ole võimalik tekkekohal ringlusse võtta. Biojäätmetega koos võib lubada tekkekohalt koguda samasuguste biolagunemis- ja kompostimisomadustega jäätmeid, mis vastavad kompostimise ja biolagunemise teel taaskasutatavate pakendite suhtes kohaldatavatele Euroopa või samaväärsetele riiklikele standarditele.“

(5) Kohaliku omavalitsuse üksus võib käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud liigiti kogumisest kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavas ja jäätmehoolduseeskirjas ette näha teatud jäätmeliikidele erandi tegemise, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) teatavat liiki jäätmete koos kogumine ei vähenda võimalusi neid korduskasutuseks ette valmistada, ringlusse võtta või teha muid taaskasutamistoiminguid, kusjuures nende toimingute tulemus on sellise kvaliteediga, mis on võrreldav liigiti kogumisel saavutatavaga;
- 2) liigiti kogumine ei ole keskkonna jaoks parim lahendus, võttes arvesse vastavate jäätmevoogude juhtimise üldist keskkonnamõju;
- 3) liigiti kogumine ei ole jäätmekogumise häid tavaid arvestades tehniliselt võimalik;
- 4) liigiti kogumine tekitab ebaproportsionaalselt suuri majanduslikke kulusid, kui võtta arvesse segaolmejäätmete kogumise ja töötlemisega kaasnevaid keskkonna- ja tervisekahju kulusid, võimalusi jäätmekogumist ja -töötlust tõhustada, teisese toorme müügist saadavat tulu ning saastaja maksab põhimõtte ja tootja laiendatud vastutuse kohaldamist.“;

56) paragrahvi 34 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Prügila on jäätmekäitluskoht, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa alla, kaasaarvatud jäätmekäitluskoht kuhu jäätmetekitaja ladestab jäätmed tekkekohal (käitisesisene prügil) ja kus:

- 1) jäätmeid ladustatakse püsivalt rohkem kui üheks aastaks;
- 2) jäätmeid ladustatakse enne nende töötlemist või taaskasutamist kauem kui kolm aastat;
- 3) jäätmeid ladustatakse enne nende kõrvaldamist kauem kui üks aasta.“;

57) paragrahvi 34 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

58) paragrahvi 35 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 35. Töötlemata ja liigiti kogutud jäätmete prügilasse ladestamise keeld

(1) Prügilasse on keelatud ladestada jäätmeid, mis:

- 1) ei ole läbinud käesoleva seaduse § 16 lõikes 2 nimetatud töötlemist;
- 2) on käesoleva seaduse § 31 lõigete 3 ja 4 kohaselt kogutud liigiti korduskasutuseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks, välja arvatud jäätmed, mis tekivad liigiti kogutud

jäätmete edasise töötlemise toimingu käigus ja mille prügilas ladestamine annab käesoleva seaduse § 22¹ lõike 1 kohaselt parima keskkonnavalase tulemuse.“;

59) paragrahvi 35² lõikes 1 asendatakse sõna „ladestamiseks“ sõnaga „ladustamiseks“;

60) paragrahvi 36 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

61) paragrahvi 36 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada olmejäätmete sortimise ja liigiti kogumise nõuded ja korra, jäätmete kogumassist eraldatavate taaskasutatavate jäätmete protsendilised määrad ja sihtarvud ning sorditud jäätmete liigitamise alused.“;

62) paragrahvi 39 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „kohaliku omavalitsuse üksuses“ tekstiosaga „vastava kavaga hõlmatud territooriumil“;

63) paragrahvi 39 lõike 3 punktid 1–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) tekkivate jäätmete koguseid liikide ja päritolu kaupa ning hinnangut jäätmevoogudele tulevikus;

2) olemasolevate jäätmete kogumissüsteemide ja käitlemistaristu kirjeldust, ülevaadet suurematest kõrvaldamis- ja taaskasutamiskohtadest, sealhulgas arvestades käesoleva seaduse §-s 32 sätestatud läheduse põhimõtet hinnangut rajada uusi ja sulgeda olemasolevaid kõrvaldamis- ja taaskasutamiskohtasid, ning hinnangut sulgemisega seotud investeeringutele ja muudele rahalistele vahenditele;

3) ülevaadet ohtlike jäätmete, vanaõli, kriitilise tähtsusega tooraine olulise sisaldusega jäätmete ja muude selliste jäätmevoogude käitlemisest, mille kohta on Euroopa Liidu tasandil kehtestatud eraldi kord;

4) hinnangut vajadusele luua uusi kogumissüsteeme, võttes arvesse, milliseid materjale ja millistes piirkondades liigiti kogutakse, millised on meetmed selle toimimise parandamiseks ja milliseid erandeid on liigiti kogumisest tehtud;

5) täiendava jäätmerajatiste taristu loomise vajaduse korral andmeid tulevaste kõrvaldamis- ja taaskasutamiskohtade asukoha ja nende võimsuse kohta ning hinnangut nendega seotud investeeringutele ja muudele rahalistele vahenditele, sealhulgas ametiasutuste kohta, mis on nõutavad investeeringute rahuldamiseks;“;

64) paragrahvi 39 lõike 3 punktid 7–9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) ülevaadet jäätmekäitlusega seotud organisatsioonide kohustustest, sealhulgas jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahelise vastutuse ja investeeringute jaotuse kirjeldust;

8) ülevaadet üldsusele või kindlale tarbijarühmale suunatud teavitamiskampaaniate korraldamisest;

9) andmeid minevikus saastunud jäätmekäitluskohtade ning nende korrastamiseks võetavate meetmete kohta;“;

65) paragrahvi 39 lõiget 3 täiendatakse punktidega 11–15 järgmises sõnastuses:

„11) ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivate jäätmete, eelkõige olmejäätmete ja biolagunevate jäätmete ladestamise vähendamise saavutamise plaani ja ladestamise piiramiseks võetud meetmeid;

12) pakendite ja pakendijäätmete käitlemise kava;

13) asjakohaseid kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid näitajaid ja sihtmäärasid, sealhulgas tekkivate jäätmete koguse ja nende töötlemise kohta ning kõrvaldatavate või energia taaskasutamiseks kasutatavate olmejäätmete kohta;

14) prügistamise, sealhulgas mereprügi vältimise, vähendamise ja koristamise meetmeid.“;

66) paragrahvi 39 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatule sisaldab valdkonna tegevuskava ülevaadet riigi territooriumile toodavate ja sealt välja veetavate jäätmete kohta ning hinnangut riikidevaheliste jäätmevoogude kohta ning eraldi peatükina jäätmetekke vältimise kava, mis sisaldab:

- 1) olemasolevate jäätmetekke vältimise meetmete kirjeldust ning nende tõhususe hinnangut;
- 2) jäätmetekke vältimise eesmärgi ja nende elluviimise meetmeid, sealhulgas käesoleva seaduse § 21 lõikes 2 esitatud eesmärkide elluviimise meetmeid;
- 3) käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud meetmete rakendamise kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid hindamisnäitajaid;
- 4) toidujäätmete tekke vältimise eriprogrammi.

(3²) Käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud kavas kirjeldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ IVa lisas loetletud vahendite ja meetmete panust jäätmetekke vältimisse ning arvestatakse käesoleva paragrahvi lõike 3¹ punktides 1 ja 2 nimetatud meetmete hindamisel ja rakendamisel nimetatud direktiivi IV lisas esitatud näidismetmeid.“;

67) paragrahvi 42 lõike 2 sissejuhatavas lauseosas asendatakse tekstiosa „§ 39 lõikes 3“ tekstiosaga „§ 39 lõike 3 punktides 1–14“;

68) paragrahvi 42 lõike 2 punkti 2 täiendatakse pärast sõna „kaupa“ sõnadega „ja käesoleva seaduse § 31 lõikes 5 esitatud tingimuste alusel tehtud erandeid“;

69) paragrahvi 42 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) kui käesoleva seaduse § 31 lõike 5 alusel nähakse ette erand teatud jäätmete liigiti kogumisest vabastamiseks, esitatakse analüüs, mis tõendab väidetavaid vabastamise asjaolusid ja nende aluste esinemist.“;

70) paragrahvi 43 lõike 1 esimest lauset täiendatakse pärast sõna „muudatuste“ sõnadega „sealhulgas käesoleva seaduse § 31 lõikes 5 nimetatud erandite“;

71) paragrahvi 43 täiendatakse lõigetega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

„(5) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koos käesoleva seaduse § 42 lõike 2 punktis 4 nimetatud analüüsiga ajakohastatakse vähemalt iga viie aasta järel.

(6) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatule ajakohastatakse omavalitsusüksuse jäätmekava vajaduse korral aasta jooksul valdkonna tegevuskava või omavalitsuse üksuse arengukava kinnitamisest arvates.“;

72) paragrahv 55 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava eelnõu esitatakse enne selle vastuvõtmist kooskõlastamiseks Keskkonnaametile. Keskkonnaamet kooskõlastab või keeldub jäätmekava eelnõu kooskõlastamisest 30 päeva jooksul nõuetekohase jäätmekava eelnõu saamisest arvates.

(2) Keskkonnaametil on õigus keelduda jäätmekava eelnõu kooskõlastamisest, kui see ei vasta käesoleva seaduse § 39 lõikes 3 ja §-s 42 esitatud nõuetele.

(3) Kooskõlastamisest keeldumise korral esitab Keskkonnaamet põhjendatud seisukoha keeldumise põhjuste kohta, tuues välja, milliseid käesoleva seaduse § 39 lõikes 3 ja §-s 42 esitatud nõudeid ei ole jäätmekava eelnõu koostamisel järgitud, või nimetades asjaolud, mis on eelnõu kooskõlastamata jätmise aluseks.“;

73) paragrahvi 59 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksus ei või jäätmekava heaks kiita enne kooskõlastuse saamist Keskkonnaametilt.“;

74) paragrahvi 60 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Segunenud jäätmed lahutatakse, kui see on tehniliselt teostatav ja tervisele või keskkonnale tekkida võiva ohu vältimiseks vajalik.“;

75) paragrahvi 60 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Ohtlikud jäätmed, mis on segatud eirates käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud, antakse käitlemiseks üle selleks vastavat luba omavale isikule.“;

76) paragrahvi 61 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ohtlike jäätmete segamine omavahel või tavajäätmetega või mis tahes aine või materjaliga on lubatud, kui seejuures võetakse arvesse käesoleva seaduse § 29 lõiget 1 ja 3 sätestatud, et vältida jäätmetest lähtuvat ohtu tervisele või keskkonnale või kui see ei ole võimalik, siis vähendada seda.“;

77) paragrahvi 62 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 62. Ohtlike jäätmete pakendamine ja märgistamine;“

78) paragrahvi 62 lõikes 1 asendatakse sõna „vaheladustamine“ sõnaga „ladustamine“;

79) paragrahvi 65¹ lõiked 4 ja 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Erinevate omadustega vanaõli liike ei segata omavahel ega muud liiki jäätmete või ainetega, kui selline segamine takistab vanaõli regenereerimist või muid ringlussevõtutoiminguid.

(5) Vanaõli taaskasutamisel tuleb eelistada vanaõli regenereerimist või muid ringlussevõtutoiminguid, mis annavad samaväärseid või paremaid keskkonnavalaseid üldtulemusi kui regenereerimine, võttes arvesse käesoleva seaduse § 22¹ lõikes 2 sätestatud.“;

80) paragrahvi 71 lõiget 2 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) käesoleva seaduse § 36 lõike 5 alusel kehtestatud määruses nimetatud olmejäätmete liigiti kogumise korra;“;

81) paragrahvi 71 lõike 2 punkti 8 täiendatakse pärast sõna „toimetada“ tekstiosaga „sealhulgas annab teavet korduskasutuseks ettevalmistamise kohtadest“;

82) paragrahvi 71 lõike 2 punkti 11 täiendatakse pärast sõna „kaupa“ tekstiosaga „ja § 31 lõikes 5 sätestatud erandid“;

83) paragrahvi 71 lõiget 2 täiendatakse punktiga 14 järgmises sõnastuses:

„14) tekkekohal liigiti kogutud ehitus- ja lammutusjäätmete nagu puidu, betooni, telliste, plaatide, keraamika, kivide, metalli, klaasi, plasti ja kipsi kogumiskohad, mis asuvad kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumil.“;

84) paragrahvi 71 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirja eelnõu esitatakse enne selle vastuvõtmist kooskõlastamiseks Keskkonnaametile. Keskkonnaamet kooskõlastab või keeldub

nõuetekohase jäätmehoolduseeskirja eelnõu kooskõlastamisest 30 päeva jooksul jäätmehoolduseeskirja eelnõu saamisest arvates.“;

85) paragrahvi 71 täiendatakse lõigetega 4–7 järgmises sõnastuses:

„(4) Keskkonnaametil on õigus keelduda jäätmehoolduseeskirja eelnõu kooskõlastamisest, kui see on vastuolus käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud nõuetega.

(5) Kooskõlastamisest keeldumise korral esitab Keskkonnaamet põhjendatud seisukoha keeldumise kohta, tuues välja käesoleva seaduse § 71 lõikes 2 sätestatud nõuded, millele eelnõu ei vasta, või nimetades asjaolud, mis on jäätmehoolduseeskirja eelnõu kooskõlastamata jätmise aluseks.

(6) Kohalik omavalitsus ei või jäätmehoolduseeskirja heaks kiita enne kooskõlastuse saamist Keskkonnaametilt.

(7) Tervishoiuteenuste osutaja jäätmete käitlemise kord esitatakse arvamuse saamiseks Terviseametile ja veterinaarteenuste osutaja jäätmete käitlemise kord arvamuse saamiseks piirkondlikule veterinaarakeskusele, kes vajaduse korral teevad kahe nädala jooksul ettepanekuid eeskirja täiendamiseks.“;

86) paragrahvi 116 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Keskkonnakaitaseluba omav isik, samuti ohtlike jäätmete tekitaja, välja arvatud kodumajapidamised, on käesoleva seaduse § 28 lõikes 1¹ sätestatud järgides kohustatud pidama pidevat arvestust oma tegevuses tekkinud, kogutud, hoitud või ladustatud, veetud, töödeldud, taaskasutatud või kõrvaldatud jäätme liigi, hulga, omaduste ja tekke kohta, sealhulgas korduskasutuseks ettevalmistatud või ringlussevõetud asjade hulga ja omaduste kohta.“;

87) seaduse 11. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„11. peatükk
RIIKLIK JA HALDUSJÄRELEVALVE“;**

88) paragrahvi 119 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Järelevalvet käesoleva seaduse § 29¹ nõuete järgimise üle teostab kohaliku omavalitsuse üksus või asutus.“;

89) paragrahvi 119 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

90) paragrahvi 119 täiendatakse lõigetega 11 ja 12 järgmises sõnastuses:

„(11) Kohaliku omavalitsuse üksus või asutus on kohustatud teostama järelevalvet oma haldusterritooriumil probleemtoodetest või nendest tekkinud jäätmete tagasivõtmise ja kogumise üle.

(12) Järelevalvet käesoleva seaduse § 21¹ nõuete järgimise üle teostab Terviseamet.“;

91) paragrahv 119¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 119¹. Riikliku järelevalve erimeetmed ja erisused

(1) Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riiklikule järelevalvele kohaldada korrakaitseseaduse §-des 30, 31, 32, 34, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Keskkonnainspeksioon võib nõuda tootja või tootjate ühenduse kulul finantsjuhtimise ning probleemtooteregistrisse esitatud andmete audiitorkontrolli.

(3) Probleemtooteregistrisse esitatud andmete õigsust kontrollib vandeaudiitor audiitortegevuse seaduse tähenduses.

(4) Probleemtooteregistrisse esitatud andmete kontrollimine korraldatakse piiratud kindlustandva töövõtuna audiitortegevuse seaduse tähenduses.“;

92) paragrahvi 119² täiendatakse lõikega 9 järgmises sõnastuses:

„(9) Korrakaitseorganil on õigus riikliku järelevalve käigus teostada mõõtmisi, võtta proove ja teha või tellida ekspertiise ning jäädvustada olukorda pilti või heli salvestava seadmega. Ekspertiisi kulud kannab korrakaitseorgan. Kui proovi-, mõõtmistulemuste või ekspertiisi kohaselt selgub, et valdus või selle kasutamine ei vasta seaduse ning selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele ja valdaja oli sellest teadlik või pidi sellest teadlik olema, siis võib korrakaitseorgan nõuda valdajalt proovi võtmise, mõõtmise ja ekspertiisi tegemise põhjendatud ja dokumentaalselt tõendatud kulude hüvitamist.“;

93) seadust täiendatakse §-ga 119⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 119⁶. Haldusjärelevalve

(1) Haldusjärelevalvet käesoleva seaduse alusel antud kohaliku omavalitsuse üksuse haldusaktide õiguspärasuse üle teeb Keskkonnainspeksioon.

(2) Keskkonnainspeksioonil on õigus kaasata haldusjärelevalve teostamisele eksperte.“;

94) paragrahvi 120 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Jäätmete tekke vältimise või jäätmehoolduse nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.“;

95) paragrahvi 120¹ lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Jäätmete käitlemise eest jäätmeloa või kompleksloata, kui luba on nõutav, või loa nõudeid rikkudes, samuti jäätmete üleandmise kohustuse või üleandmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.“;

96) paragrahv 120² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 120². Jäätmete käitlemine registreerimistõendita või registreerimistõendi nõudeid rikkudes

(1) Jäätmete käitlemise eest registreerimistõendita või registreerimistõendi nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.“;

97) paragrahv 120⁵ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 120⁵. Jäätmete riikidevahelise veo nõuete rikkumine

(1) Jäätmete riikidevahelise veo nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.“;

98) paragrahv 120⁶ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 120⁶. Jäätmealase arvestuse pidamise korra rikkumine

(1) Jäätmealase arvestuse pidamise korra rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 21 000 eurot.“;

99) paragrahv 121 tunnistatakse kehtetuks;

100) paragrahv 124 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 124. Tootjavastutusnõuete rikkumine

(1) Tootjavastutusnõuete, sealhulgas probleemtoodetest tekkinud jäätmete tagasivõtmise, kogumise või taaskasutamise kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.“;

101) paragrahvid 124¹–125 tunnistatakse kehtetuks;

102) paragrahv 126 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 126. Segaoalmejäätmete sortimise nõuete ja jäätmete ladestamise tingimuste rikkumine ning selliste jäätmete ladestamine, mille ladestamine on keelatud

(1) Segaoalmejäätmete sortimise nõuete või jäätmete ladestamise tingimuste rikkumise või selliste jäätmete ladestamise eest, mille ladestamine on keelatud, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.“;

103) paragrahv 126¹ tunnistatakse kehtetuks;

104) paragrahvi 126² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ohtlike jäätmete käitlemise eritingimuste, sealhulgas pakendamise ja märgistamise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.“;

105) paragrahv 126³ tunnistatakse kehtetuks;

106) paragrahv 126⁴ muudetakse ja sõnastatakse järgmisel:

„§ 126⁴. Jäätmete põletamine või keskkonda viimine väljaspool jäätmekäitluskohta

(1) Jäätmete põletamise või keskkonda viimise eest väljaspool jäätmekäitluskohta – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.“;

107) paragrahvid 126⁶–126⁹ tunnistatakse kehtetuks;

108) paragrahv 126¹⁰ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 126¹⁰. Kaevandamisjäätmete käitlemise erinõuete ja kaevandamisjäätmekavas toodud nõuete rikkumine

(1) Kaevandamisjäätmete käitlemise erinõuete, samuti suurõnnetuste vältimise ja nendest teatamise nõuete rikkumise või kaevandamisjäätmekavas toodud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.“;

109) paragrahv 126¹¹ tunnistatakse kehtetuks;

110) paragrahvi 128 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui süüteo- või haldusmenetluses on selgunud, et saastajat ei ole võimalik kindlaks teha, samuti juhul, kui jäätmete ja saastuse likvideerimisega ei ole võimalik keskkonnakaitselistest kaalutlustest lähtuvalt viivitada, korraldab jäätmete käitlemise ja saastuse likvideerimise keskkonnajärelevalve asutuse või kohaliku omavalitsuse üksuse või kohaliku omavalitsuse asutuse ettekirjutuse alusel maa omanik, kellele kuuluval maal jäätmed või saastus on.“;

111) paragrahv 134 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 134. Piirangud ladestatavatele jäätmetele

(1) Prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla:

- 1) üle 45 massiprotsendi alates 2010. aasta 16. juulist;
- 2) üle 30 massiprotsendi alates 2013. aasta 16. juulist;
- 3) üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist.

(2) Alates 2030. aasta 1. jaanuarist on prügilasse keelatud ladestada ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivaid jäätmeid, eelkõige olmejäätmeid, välja arvatud jäätmed, mille ladestamine prügilas annab käesoleva seaduse § 22¹ lõike 1 kohaselt parima keskkonnavalitsemise tulemuse.

(3) Alates 2035. aasta 1. jaanuarist ei tohi prügilasse ladestavate olmejäätmete kogus ületada 10 massiprotsenti samal aastal tekitatud olmejäätmete üldkogusest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud sihtarvu arvutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, arvestades nõukogu direktiivi 1999/31/EÜ artiklis 5a sätestatut.“;

112) paragrahv 136³ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Alates 2020. aasta 1. jaanuarist tuleb taaskasutada:

1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja võimalusel muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlussevõtuna – vähemalt 50 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;
2) ehitus- ja lammutusjäätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained, nagu kivid ja pinnas, ning ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõtuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

(2) Olmejäätmeid tuleb korduskasutuseks ette valmistada ja ringlusse võtta:

„1) 2025. aasta 1. jaanuarist vähemalt 55 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;

2) 2030. aasta 1. jaanuarist vähemalt 60 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;

3) 2035. aasta 1. jaanuarist vähemalt 65 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud sihtarvude arvutamisel arvestatakse komisjoni otsuses 2011/753/EL, millega kehtestatakse eeskirjad ja arvutusmeetodid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõikes 2 sätestatud eesmärkide täitmise kontrollimiseks (ELT L310, 25.11.2011, lk 11–16), sätestatut.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud sihtarvude arvutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 11a sätestatut.“;

113) seadust täiendatakse §-dega 136¹¹–136¹⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 136¹¹. Enne käesoleva paragrahvi jõustumist pooleli olevate korraldatud jäätmeveo riigihangete, kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavade kehtestamise ja muutmise ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirjade kehtestamise ja muutmise menetluste lõpetamine

(1) Enne 2020. aasta 5. juulit algatatud korraldatud jäätmeveo riigihangete menetlusele kohaldatakse enne 2020. aasta 5. juulit kehtinud õigusnorme.

(2) Enne 2020. aasta 5. juulit algatatud kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavade kehtestamise ja muutmise menetlusele kohaldatakse enne 2020. aasta 5. juulit kehtinud õigusnorme.

(3) Enne 2020. aasta 5. juulit algatatud kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirjade kehtestamise ja muutmise menetlusele kohaldatakse enne 2020. aasta 5. juulit kehtinud õigusnorme.

§ 136¹². Biojäätmete tekkekohal liigiti kogumise või tekkekohal ringlussevõtu rakendamise tähtaeg

Kohaliku omavalitsuse üksused peavad viima biojäätmete tekkekohal liigiti kogumise või tekkekohal ringlussevõtu kooskõlla käesoleva seaduse § 31 lõikes 4 sätestatuga hiljemalt alates uutest korraldatud jäätmeveo hangetest, kuid mitte hiljem kui 31. detsembriks 2023.

§ 136¹³. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirja ja jäätmekavade muudatuste rakendamise tähtaeg

Kohaliku omavalitsuse üksused peavad viima jäätmehoolduseeskirjad ja jäätmekava § 31 lõikes 5, § 42 lõike 2 punktides 2 ja 4, § 43 lõigetes 1, 5 ja 6, §-s 55, § 59 lõikes 3 ja § 71 lõike 2 punktides 11 ja 12 ning § 71 lõikes 4 sätestatuga kooskõlla alates jäätmehoolduseeskirja või jäätmekava muutmisest või uue kehtestamisest, kuid mitte hiljem kui 31. detsembriks 2023.

§ 136¹⁴. Tootja ja tootjate ühenduse finantsjuhtimise ning probleemtooteregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrolli rakendamine

Käesoleva seaduse § 23² rakendatakse 2021. aasta 1. jaanuarist alanud andmete esitamise perioodi kohta.“;

114) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse pärast tekstiosa „nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1–19)“ tekstiosaga „, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/850 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 100–108)“;

115) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse pärast tekstiosa „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30)“ tekstiosaga „, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/851 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 109–140)“;

§ 2. Pakendiseaduse muutmine

Pakendiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seaduses asendatakse läbivalt tekstiosa „§ 16 lõige 1“ tekstiosaga „§ 12¹ lõige 1“ ja tekstiosa „§ 16 lõige 2“ tekstiosaga § 12¹ lõige 2 vastavas käändes“;

2) paragrahvi 1 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolev seadus sätestab üldnõuded pakendile ja pakendi kasutamisele, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse, nõuded audiitorkontrollile ning ringlussevõtu sihtarvud, nõuded pakendiregistrisse esitatavate andmete kontrollile ning nõuete riikliku järelevalve alused ja vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest.“;

3) paragrahvi 1 täiendatakse lõigetega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesolevas seaduses sätestatud tegevusloa menetlusele kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seadust, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(6) Käesolevas seaduses sätestatule kohaldatakse ka toote nõuetele vastavuse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.“;

4) paragrahvi 3 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) korduskasutuspakend – olulusringi jooksul mitme veo- või kasutuskorra jaoks kavandatud, valmistatud ja turule lastud pakend, mida täidetakse või kasutatakse uuesti samal eesmärgil, milleks ta valmistati.“;

5) paragrahvi 3 lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) mustmetall – teras, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 73 nõukogu määruse (EMU) nr 2658/87 järgi;“;

6) paragrahvi 3 lõiget 3 täiendatakse punktiga 3¹ järgmises sõnastuses:

„3¹) värviline metall - alumiinium, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 76, ja muud pakendimaterjalidena kasutatavad kombineeritud nomenklatuuri jaotusse XV (mitteväärismetallid ja nendest valmistatud tooted) kuuluvad metallid vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87;“;

7) paragrahvi 3 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Komposiitpakend on pakend, mis on valmistatud kahest või enamast eri materjalikihist, mida ei saa käsitsi üksteisest eraldada ning mis moodustavad ühe sisemisest mahutist ja välisümbrisest koosneva lahutamatu terviku, mida täidetakse, ladustatakse, transporditakse ja tühjendatakse.“;

8) paragrahvi 5 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pakendi ja pakendijäätmete vältimine on jäätmetekke vältimine jäätmeseaduse § 22 tähenduses.“;

9) seadust täiendatakse §-dega 5¹–5³ järgmises sõnastuses:

„§ 5¹. Pakendijäätmete käitlus

Pakendijäätmete käitlus on jäätmekäitlus jäätmeseaduse § 13 tähenduses.

§ 5². Pakendijäätmete kogumine

Pakendijäätmete kogumine on jäätmete kogumine jäätmeseaduse § 14 lõike 1 tähenduses.

§ 5³. Pakendijäätmete liigiti kogumine

Pakendijäätmete liigiti kogumine jäätmete liigiti kogumine jäätmeseaduse § 14 lõike 1¹ tähenduses.“;

10) paragrahvi 6 teksti muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Pakendi korduskasutus on korduskasutus jäätmeseaduse § 14¹ tähenduses.“;

11) seadust täiendatakse §-ga 6¹ järgmises sõnastuses:

„§ 6¹. Pakendijäätmete töötlemine

Pakendijäätmete töötlemine on töötlemine jäätmeseaduse § 16 tähenduses.“;

12) paragrahvi 7 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „, arvestades käesoleva seaduse erisusi“;

13) paragrahvi 7 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

14) paragrahvi 8 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pakendijäätmete ringlussevõtt on jäätmete ringlussevõtt jäätmeseaduse § 15 lõike 4 tähenduses.“;

15) paragrahvi 8 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

16) seadust täiendatakse §-ga 8¹ järgmises sõnastuses:

„§ 8¹. Pakendijäätmete kõrvaldamine

Pakendijäätmete kõrvaldamine on jäätmete kõrvaldamine jäätmeseaduse § 17 lõike 1 tähenduses.“;

17) seadust täiendatakse §-ga 12¹ järgmises sõnastuses:

„§ 12¹. Laiendatud tootjavastutuse põhimõte

(1) Pakendiettevõtja on kohustatud tagama tema turule lastud pakendatud kauba pakendi ja pakenditest tekkinud jäätmete käitlemise ning kandma sellest tulenevad kulud. Pakendiettevõtja võib valida, kas ta täidab kohustused individuaalselt või annab need kirjaliku lepinguga üle taaskasutusorganisatsioonile.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmiseks peab pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsioon omama igal ajal piisavalt rahalisi vahendeid.

(3) Kui pakendiettevõtja annab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustused üle taaskasutusorganisatsioonile, vastutab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmise eest taaskasutusorganisatsioon.

(4) Pakendiettevõtja on kohustatud kandma pakendi ja pakendijäätmete käitlemisel vähemalt järgmised kulud:

1) kulud, mis tekivad pakendi ja pakendijäätmete liigiti kogumisel ja seejärel transportimisel ning töötlemisel, sealhulgas töötlemisel, mis on vajalik käesoleva seaduse § 36 sätestatud sihtarvude saavutamiseks, võttes arvesse pakendi müügist ja pakendijäätmetest saadud tulu;

2) kulud teavitustegevusele, andmete kogumisele ja esitamisele.

(5) Pakendiettevõtja või turustaja, kelle asukoht ei ole Eestis, kuid kes sõltumata müügiviisist laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eestis turule pakendeid, peab määrama oma volitatud esindajaks Eestis asukohta omava taaskasutusorganisatsiooni, kes täidab tema eest pakendiettevõtjale käesoleva seadusega pandud kohustused.

(6) Turustaja käesoleva seaduse tähenduses on tarneahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, kes teeb pakendi turul kättesaadavaks. Turustaja võib olla samal ajal ka pakendiettevõtja käesoleva seaduse § 10 tähenduses.“;

18) paragrahvi 13 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Pakend peab olema kavandatud, valmistatud ja müüdüd nii, et oleks võimalik selle korduskasutus või pakendijäätmete taaskasutus, sealhulgas ringlussevõtt jäätmeseaduse § 22¹ nimetatud jäätmehierarhiat järgides, välistades pakendijäätmete või nende töötlemisel tekkivate jäätmete kõrvaldamisel negatiivset mõju keskkonnale.“;

19) paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Oksüdantide toimel lagunevat plastpakendit ei loeta biolagunevaks pakendiks.“;

20) paragrahvi 16 lõiked 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks;

21) paragrahvi 16 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „käesoleva paragrahvi lõikes 1“ tekstiosaga „käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 1“;

22) paragrahvi 16 lõike 3¹ punkt 4, lõiked 3², 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;

23) paragrahvi 16 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Pakendi korduskasutuse ja pakendi ning pakendijäätmete ringlussevõtu arvutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/62/EÜ artiklis 6a sätestatud.“;

24) paragrahvi 17² lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

25) paragrahvi 17⁴ lõiget 1 täiendatakse punktidega 4¹ ja 4² järgmistes sõnastustes:

„4¹) teenustasu arvutamine vähemalt käesoleva seaduse § 12¹ lõike 4 kohaselt;

4²) pakendiettevõtjale jäätmekäitluse tasu arvutamisel toodete vastupidavuse, parandatavuse, korduskasutatavuse ja ringlussevõetavuse ning ohtlike ainete olemasolu arvesse võtmine, lähtudes seejuures olulusringil põhinevast käsitlusviisist.“;

26) paragrahvi 17⁴ lõiget 1 täiendatakse punktiga 5¹ järgmises sõnastuses:

„5¹) käesoleva lõike punktis 5 sätestatud valimise korra avalikustamine taaskasutusorganisatsiooni veebilehel;“;

27) paragrahvi 17⁴ lõike 1 punkti 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) vastavalt käesoleva seaduse § 12¹ lõikele 2 üle antud kohustuste teenustasu hinna esitamine turule lastud pakendimassi tonni kohta, sealhulgas eraldi erinevate plasti- ja muude materjaliliikide kohta;“;

28) paragrahvi 17⁴ lõike 1 punkti 11 täiendatakse pärast sõna „nõuetest“ tekstiosaga „ning jäätmetekke ja prügistamise vältimisest“;

29) paragrahv 18 tunnistatakse kehtetuks;

30) seadust täiendatakse §-ga 18¹ järgmises sõnastuses:

„§ 18¹. Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsiooni enesekontrollisüsteem

(1) Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsioon peab kohaldama enesekontrollisüsteemi, mis sisaldab sealhulgas teavet vähemalt käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamise ning kogutud ja pakendiregistrile esitatud andmete kvaliteedi kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustustest on vabastatud isikud, kellel on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1–45), sätestatud nõuetele vastav keskkonnajuhtimis- ja keskkonnaauditeerimissüsteem.

(3) Enesekontrollisüsteemi andmed tuleb dokumenteerida ja ajakohastada vähemalt kord 12 kuu jooksul.“;

31) paragrahvi 20 lõike 2¹ esimest lauset täiendatakse pärast sõna „teatega“ tekstiosaga „ning annab infot jäätmetekke ning prügistamise vältimisest.“;

32) paragrahvi 20 täiendatakse lõigetega 4⁵ ja 4⁶ järgmises sõnastuses:

„(4⁵) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4³ ja 4⁴ kehtestatud kohustus loetakse pakendatud kauba müüja poolt täidetuks, kui pakendatud kauba müüjate kaks või enam müügikohta on üksteise vahetus läheduses ning pakendatud kauba müüjad on kokku leppinud kehtestatud tagatisrahaga

pakendite tagasivõtmise korraldamise ühiselt ühe pakendatud kauba müüja müügikohas või teenindusmaal või mujal pakendatud kauba müüja müügikoha vahetus läheduses.

(4⁶) Käesoleva paragrahvi lõikes 4⁵ nimetatud ühiselt tegutsevad pakendatud kauba müüjad vastutavad solidaarselt kehtestatud tagatisrahaga pakendite tagasivõtmise koha toimimise eest.“;

33) paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Pakendiettevõtja võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud tagatisraha rakendada ka kõrge etanoolisisaldusega alkoholse joogi, siirupi ja piimajoogi ühekorrapakendile ja korduskasutuspakendile.“;

34) paragrahvi 21 lõiget 4 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud kanget alkoholset jooki mõistetakse alkoholiseaduse tähenduses, siirupit mõistetakse kui mahlakontsentraati või suhkru- või muust siirupist valmistatud jooki ning piimajooki mõistetakse kui piimakontsentraadist suhkru- või muu magusainelisandiga või ilma valmistatud jooki.“;

35) paragrahvi 23 lõike 3 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

36) paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Pakendi ja pakendijäätmete kogumise, korduskasutuse ja taaskasutuse lihtsustamiseks tuleb pakendiettevõtjal kanda pakendile või etiketile pakendimaterjali iseloomustav märgistus vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele 97/129/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivile 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta pakendimaterjalide identifitseerimissüsteem (ELT L 050, 20.02.1997, lk 28–31), ja informatsioon vastava pakendi looduses lagunemise aja kohta.“;

37) paragrahvi 24 lõikest 4 jäetakse välja tekstiosa „audiitori kontrollitud“;

38) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Pakendijäätmeid taaskasutav ettevõtja ja pakendijäätmete taaskasutamist vahendav ettevõtja esitab kalendriaasta kohta pakendiregistrisse pakendijäätmete taaskasutamise tõendi iga temaga lepingu sõlminud pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni või pakendijäätmete taaskasutamist vahendava ettevõtja kohta.“;

39) paragrahvi 24¹ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 24¹. Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsiooni finantsjuhtimise ning pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontroll

40) paragrahvi 24¹ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsiooni finantsjuhtimise ning pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrolli (edaspidi *audiitorkontroll*) eesmärk on kontrollida:

- 1) käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamise ja § 17⁴ lõike 1 punktis 4² pakendiettevõtjale teenustasu arvutamise nõuete täitmist;
- 2) pakendiregistrisse esitatud andmete õigsust.

41) paragrahvi 24¹ lõikest 3 jäetakse välja tekstiosa „, kes käesoleva seaduse §-st 24 tulenevalt esitab andmed pakendiregistrisse ning laseb turule pakendatud kaupa pakendimassiga rohkem kui viis tonni aastas,“;

42) paragrahvi 24¹ lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

43) paragrahvi 24¹ lõige 5 esimene lause tunnistatakse kehtetuks.

44) paragrahvi 24¹ lõige 5 teist lauset täiendatakse pärast sõna „taaskasutusorganisatsioonile“ tekstiosaga „ja pakendiregistrile.“;

45) paragrahvi 24¹ lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

46) paragrahvi 24¹ täiendatakse lõigetega 8-10 järgmises sõnastuses:

„(8) Keskkonnaagentuur koostab valimi pakendiettevõtjatest ja taaskasutusorganisatsioonidest, kelle hulgast valitakse juhusliku valikuga pakendiettevõtjad ja taaskasutusorganisatsioonid, kes peavad korraldama audiitorkontrolli.

(9) Valimi moodustamisel võetakse arvesse vähemalt pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsiooni:

1) käivet, sealhulgas võrreldakse eelmise kalendriaasta käivet eelnevate kalendriaastate käibega;

2) Eestis turule lastud ühekorrapakendi iga pakendimaterjali liigi massi, sealhulgas võrreldakse eelmisel kalendriaastal turule lastud ühekorrapakendi iga pakendimaterjali liigi massi eelnevate kalendriaastate massiga;

3) Eestis käibelt kõrvaldatud korduskasutuspakendi iga pakendimaterjali liigi massi, sealhulgas võrreldakse eelmisel kalendriaastal käibelt kõrvaldatud korduskasutuspakendi iga pakendimaterjali liigi massi eelnevate kalendriaastate massiga.

(10) Pakendiettevõtja, kes laseb esmakordselt turule kaupa plastist pakendis, mille mass on üle 100 kilogrammi aastas või muust materjalist pakendis, mille mass on üle 200 kilogrammi aastas, on kohustatud korraldama audiitorkontrolli.“;

47) paragrahvi 25 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „täitmise“ tekstiosaga „ja taaskasutamise tõendite“;

48) paragrahvi 25 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

49) paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Järelevalve teostamisel käesoleva seaduse peatükkides 2 ja 5 sätestatud nõuete täitmise üle arvestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.08.2008, lk 30–47) sätestatud erisusi.“;

50) paragrahvi 26¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 26¹. Riikliku järelevalve erimeetmed ja erisused

(1) Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riiklikule järelevalvele kohaldada korrakaitseseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Keskkonnainspeksioon võib nõuda pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni kulul finantsjuhtimise ning pakendiregistrisse esitatud andmete audiitorkontrolli.

(3) Pakendiregistrisse esitatud andmete õigsust kontrollib vandeaudiitor audiitortevgevuse seaduse tähenduses.

(4) Pakendiregistrisse esitatud andmete kontrollimine korraldatakse piiratud kindlustandva töövõtuna audiitortegevuse seaduse tähenduses.“;

51) paragrahv 26³ tunnistatakse kehtetuks;

52) paragrahv 28 tunnistatakse kehtetuks;

53) paragrahvi 29 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 29. Pakendialaste nõuete rikkumine

(1) Pakendialaste nõuete, sealhulgas pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise, kogumise või taaskasutamise kohustuse nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.“;

54) paragrahv 29¹ ja 30 tunnistatakse kehtetuks;

55) paragrahvi 33 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolevas seaduses nimetatud väärtegude menetlemisel kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud väärtegude kohtuväline menetleja on Keskkonnainspeksioon.“;

56) paragrahvi 33 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

57) paragrahvi 33 lõiked 4–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud väärtegude kohtuväline menetleja on ka Maksu- ja Tolliamet.

(5) Käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud väärteo kohtuväline menetleja on ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

(6) Käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud väärtegude kohtuväline menetleja on ka linna- ja vallavalitsus.“;

58) paragrahvi 36 täiendatakse lõigetega 2¹ ja 2² järgmises sõnastuses:

„(2¹) Hiljemalt 2025. aasta 31. detsembriks tuleb pakendijäätmete kogumassist vähemalt 65 protsenti ringlusse võtta.

(2²) Hiljemalt 2030. aasta 31. detsembriks tuleb pakendijäätmete kogumassist vähemalt 70 protsenti ringlusse võtta.“;

59) paragrahvi 36 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Et tagada käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ kehtestatud sihtarvu täitmine, peab pakendiettevõtja hiljemalt 2025. aasta 31. detsembriks ringlusse võtma pakendimaterjalide liike kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

1) plast 50 protsenti;

2) puit 25 protsenti;

- 3) mustmetall 70 protsenti;
- 4) alumiinium 50 protsenti;
- 5) klaas 70 protsenti;
- 6) paber ja kartong 75 protsenti.

(3²) Et tagada käesoleva paragrahvi lõikes 2² kehtestatud sihtarvu täitmine, peab pakendiettevõtja hiljemalt 2030. aasta 31. detsembriks ringlusse võtma pakendimaterjalide liike kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

- 1) plast 55 protsenti;
- 2) puit 30 protsenti;
- 3) mustmetall 80 protsenti;
- 4) alumiinium 60 protsenti;
- 5) klaas 75 protsenti;
- 6) paber ja kartong 85 protsenti.“;

60) paragrahvi 36 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „lõikes 3“ tekstiosaga „lõigetes 3–3²“;

61) paragrahvi 36 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Et tagada jäätmeseaduse §-s 136³ kehtestatud olmejäätmete ringlussevõtu sihtarvude täitmine, peab pakendiettevõtja alates 2020. aasta 1. jaanuarist ringlusse võtma müügipakendi pakendimaterjale kalendriaastas vähemalt jäätmeseaduse §-s 136³ kehtestatud sihtarvude ulatuses.“;

62) seadust täiendatakse §-dega 39⁴ ja 39⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 39⁴. Pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrolli rakendamine

Käesoleva seaduse § 24 lõigetes 4-6 sätestatud andmete esitamisele pakendiregistrisse, mis käsitlevad pakendiettevõtte tegevust aastatel 2019-2020, kohaldatakse enne käesoleva paragrahvi jõustumist kehtinud õigusnorme.

§ 39⁵. Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsiooni finantsjuhtimise ning pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrolli rakendamine

Käesoleva seaduse § 24¹ rakendatakse 2021. aasta 1. jaanuarist alanud andmete esitamise perioodi kohta.“;

63) seaduse normitehnilist märkust muudetakse ja täiendatakse järgmises sõnastuses:

„¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta (EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10–23), muudetud direktiividega 2004/12/EÜ (ELT L 047, 18.02.2004, lk 26–32), 2005/20/EÜ (ELT L 070, 16.03.2005, lk 17–18), 2013/2/EL (ELT L 037, 08.02.2013, lk 10–12), (EL) 2015/720 (ELT L 115, 06.05.2015, lk 11–15) ja (EL) 2018/852 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 141–154)“;

64) seaduse normitehnilist märkust täiendatakse pärast tekstiosa „Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT 312, 22.11.2008, lk 3–30)“ tekstiosaga „, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/851 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 109–140).“.

§ 3. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2020. aasta 5. juulil.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 32 lõige 5 jõustub 2021. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punkt 89, § 2 punktid 5 ja 6 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.

Henn Põlluaas
Riigikogu esimees

Tallinn „...“ 2019

Algatab Vabariigi Valitsus „...“ 2019

allkirjastatud digitaalselt